

MULTIDISZCIPLINARITÁS:
A RENDÉSZETTUDOMÁNY
SOKSZINŰSÉGE

MAGYAR RENDÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

MULTIDISZCIPLINARITÁS: A RENDÉSZETTUDOMÁNY SOKSZINŰSÉGE

Szerző- és absztraktkötet

Szerkesztette
KOVÁCS ISTVÁN

Magyar Rendészettudományi Társaság
Hallgatói Tagozat
Budapest
2022.

A kiadvány a Magyar Rendészettudományi Társaság Hallgatói Tagozatának 2022. január 15-i „Tanulmánykötetben való publikálásra” irányuló felhívása keretében jelent meg.

SZERZŐK:

Androvicz Gábor	NKE-RDI Ph.D. hallgató
Felföldi Péter	NKE-RDI Ph.D. hallgató, NKE-RTK tanársegéd
Harmati Barbara	NKE-RDI Ph.D. hallgató
Ivanics Zsófia	NKE-RDI Ph.D. doktorjelölt, ELTE ÁJK tanársegéd
dr. jur. Frigyer László r. őrnagy	PTE-ÁJK DI Ph.D. hallgató, NKE-RTK tanársegéd
dr. jur. Gál Erika r. alezredes	NKE-RDI Ph.D. hallgató, NKE-RTK tanársegéd
Dr. Kovács István r. őrnagy	Ph.D., NKE-RTK adjunktus, MRTT HT elnök
Jurácsik Gábor törzsőrmester	NKE-HHK BSc. szakos hallgató
Mátés Gábor r. százados	NKE-RDI Ph.D. hallgató
Németh Gábor r. alezredes	NKE-RDI Ph.D. hallgató, NKE-RTK tanársegéd
Papp Bendegúz	NKE-RDI Ph.D. doktorjelölt
Prof. Dr. Sallai János r. ezredes	NKE-RTK tanszékvezető egyetemi tanár
Stadler Tamás	NSZKK igazságügyi szakértőjelölt

SZERKESZTŐ:

Dr. Kovács István r. őrnagy	Ph.D., NKE-RTK adjunktus, MRTT HT elnök
-----------------------------	---

SEGÉDSZERKESZTŐK:

Dr. jur. Frigyer László r. őrnagy	NKE-RTK tanársegéd, MRTT HT elnökhelyettes
Dr. jur. Tirts Tibor r. alezredes	NKE-RTK mesteroktató, MRTT HT titkár

© Magyar Rendészettudományi Társaság, 2022.

© Szerkesztő, 2022.

© Szerzők, 2022.

ISBN: 978-615-6456-02-1

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

TARTALOMJEGYZÉK

MAGYAR NYELVŰ SZEKCIÓ

Sallai János – Androvicz Gábor: A budapesti állami rendőrség személyi állományának egészségügyi ellátása 1945 előtt	7
Felföldi Péter: A tilos jelzésen történő áthaladás mintázata Budapest belvárosában.....	9
Frigyer László: Gondolatok a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szakterületi szabályozásáról	10
Gál Erika: Terrorizmus és alapjogok kapcsolata.....	11
Harmati Barbara: A forró pontok (hotspot) és az RTM elemzés integrálásának hatása az előrejelzés pontosságára és megbízhatóságára.....	13
Harmati Barbara: A COVID-19 első hullámának hatása a lopás és a testi sértés bűncselekmények térbeli eloszlására	15
Ivanics Zsófia: A fogvatartotti munkáltatást érintő nemzetközi egyezmények és irányelvek .	17
Mátés Gábor: A magyar közterületi szolgálatot ellátó rendőrök intézkedéstaktikai énképének és gondolatainak vizsgálata.....	18
Németh Gábor: Magyarország részvétele az EU Rendőri és Civil Szolgálatok Képzési Programban.	19
Papp Bendegúz: A regionális katasztrófavédelem főbb elméleti kérdései.....	21
Stadler Tamás: Röntgendiffrakciós fázisanalítika alkalmazási lehetőségei a forenzikus geológiai vizsgálatokban	22

IDEGEN NYELVŰ SZEKCIÓ

Gábor Jurácsik – István Kovács: The tasks of the Defence Forces and the Hungarian Police in the organisation of services in the performance of joint border protection tasks from a managerial perspective. Together, Jointly, for the Homeland	24
---	----

MAGYAR NYELVŰ SZEKCIÓ

Dr. Sallai János¹ – Androvicz Gábor²

A budapesti állami rendőrség személyi állományának egészségügyi ellátása 1945 előtt

Absztrakt

A rendőri alkalmazottak egészsége minden időben a megfelelő szolgálatellátás egyik elengedhetetlen feltétele volt. A hazai rendőrség-történet számos, ezidáig feltáratlan forrással rendelkezik a fővárosi rendőrorvosi szolgálat kialakulásáról és működéséről, amelynek keretében fokozott hangsúlyt fektettek a személyi állomány egészségügyi viszonyainak feltérképezésére és javítására. A szolgálati alkalmasság vizsgálata végigkísérte a rendőri életpályát, a felvételi követelményektől kezdve egészen a nyugállományba helyezésig. Az államilag finanszírozott egészségügyi felügyelet viszonylagos anyagi és szociális biztonságérzetet nyújtott a testület tagjainak, ezzel párhuzamosan azonban hamar felmerült az igény, hogy ez a gondoskodás kiterjedjen a rendőrök családtagjaira és a már nyugalmazott bajtársakra is. A tanulmány a dualizmus kori és a két világháború közötti budapesti állami rendőrség éves főkapitányi jelentései, rendőrfőorvosi összefoglalói és a vonatkozó szakcikkek felhasználásával vizsgálja a rendőrorvosok tevékenységét, az önálló rendőrségi kórház működését, a leggyakoribb betegségtípusokat és okait, a gyógykezelés különböző formáit, valamint a hazai betegbiztosítás fejlődésébe illeszkedő Országos Rendőrlegénységi Betegsegélyezési Alap (ORBA) létrehozását.

Kulcsszavak: egészségügy, gyógykezelés, betegbiztosítás, ORBA

Dr. János Sallai³ – Gábor Androvicz⁴

Healthcare of the Budapest State Police personnel before 1945

Abstract

The health of the police employees was one of the essential conditions of the proper service at all times. The Hungarian police history has several, so far undiscovered sources about the development and function of the Budapest police medical service, which places increased emphasis on mapping and improving the personnel's sanitary conditions. The examination of the service competences accompanied the police career, from the requirements of selection to the retirement. The state-funded healthcare control provided relative sense of financial and social security for the staff members, but in parallel, the need has been arisen that this care has to extend to the police family members and the retired policemen. The study, using the reports of the chief captain of the Budapest State Police, police medical summary documents and the relevant professional articles during the period of the Austro-Hungarian Monarchy and between the two world wars, examines the job of the police medical staff, the activity of the separate police hospital, the most common types and reasons of diseases, the different forms of

¹ Tanszékvezető egyetemi tanár, r. ezredes, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, Rendészetelméleti- és történeti Tanszék, e-mail: sallai.janos@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6674-1942>

² Történész, PhD-hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: androviczgabor@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3760-9712>

³ Head of Department, academic teacher, police colonel, National University of Public Service Faculty of Law Enforcement Department of Law Enforcement Theory and Law Enforcement History, e-mail: sallai.janos@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6674-1942>

⁴ Historian, PhD student, National University of Public Service Doctoral School of Law Enforcement, e-mail: androviczgabor@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3760-9712>

medical treatment and, suited to the evolution of the Hungarian health insurance, the establishing of the National Sick-pay Fund of Police Crew (in Hungarian shortly: ORBA).

Keywords: *healthcare, medical treatment, health insurance, ORBA*

Felföldi Péter⁵

A tilos jelzésen történő áthaladás mintázata Budapest belvárosában

Absztrakt

A kutatás célja Budapest egyik forgalmas közúti csomópontjának vizsgálata, amelynek során a jelzőlámpás csomópont tilos jelzése ellenére történő behaladást vizsgáltam. A csomópontban a kerékpáros és a motorizált forgalom számára is külön forgalmi sávok kerültek kialakításra. Ily módon ezen a helyszínen lehetőség volt arra, hogy az egyes járműtípusok vezetőinek viselkedési mintázatát megismerhessük. A kutatás célja egyben az is volt, hogy valós képet kapjunk arról, hogy ez a típusú szabályszegés az egyes közlekedő-típusok esetében milyen gyakoriságú, valamint hogy mutat-e valamilyen jellegzetességet a járműtípus az elkövetés gyakoriságára, vagy eloszlására nézve. A kutatás helyszíni forgalomszámlálással, videós rögzítéssel és a videóanyag kiértékelésével történt. A méréssorozat a budapesti Nagykörút és a Nap utca csomópontjában készült 2021 szeptemberében.

Kulcsszavak: *Piros lámpán való áthaladás, pirosozás, szabálysértés, kerékpáros közlekedés, motorizált közlekedés, Budapest*

Peter Felföldi⁶

Red light running in the inner city of Budapest

Abstract

The aim of the research is to examine one of the busy road junctions in Budapest. Red light running (RLR) was examined in the intersection. Previously separate lanes have been set up for cycling and motorized traffic. In this way, it was possible at this location to learn about the behavioral patterns of drivers of each vehicle type. The aim of the research was also to get a real picture of the frequency of this type of traffic offense for each type of traffic and whether the vehicle type shows any characteristics in terms of the frequency or distribution of RLR. The research was conducted by on-site traffic counting, video recording, and video evaluation. The series of measurements was made at the junction of Budapest's Grand Boulevard and Nap Street in September 2021.

Keywords: *Red light running, RLR, violation, bicycle traffic, motorized traffic, Budapest*

⁵ Tanársegéd, okl. közlekedésmérnök, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, Közbiztonsági Tanszék, e-mail: felfoldi.peter@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7768-2164>

⁶ Teaching assistant, MSc transportation engineer, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Department of Public Safety, e-mail: felfoldi.peter@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7768-2164>

dr. Frigyer László⁷

Gondolatok a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szakterületi szabályozásáról

Absztrakt

Egy szakavatatlan szemlélő nem is gondolná, hogy milyen komoly feladat és egyben felelősség is a szolgálati kutyák tartása, képzése és alkalmazása. Holott az állatok védelméről és kíméletéről 1998. évi XXVIII. törvény már alapesetben is nagy felelősséget ró az állattartókra. Ha pedig végig gondoljuk azt, hogy a szolgálati kutyákat olyan speciális képzésnek vetjük alá, hogy azok jogszerű alkalmazása akár az intézkedés alá vont személy tényleges sérülésével vagy az intézkedéssel érintett dolog károsodásával is járhat, akkor már láthatjuk azt a felelősséget, amely a kutyavezetőre és a képzésben résztvevő kollégákra hárul. Jelen tanulmányban a felelősségi rendszer szakterületi szabályozását kívánom górcső alá venni.

Kulcsszavak: *szolgálati kutya, szolgálati kutyák alkalmazása, szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás*

dr. László Frigyer⁸

Reflections on the need to regulate the use of police service dogs in relation to the use of police dogs

Abstract

An untrained observer would never imagine the seriousness and responsibility of keeping, training and using service dogs. However, Act XXVIII of 1998 on the Protection and Welfare of Animals already imposes a great responsibility on animal keepers. And if we consider that service dogs are subjected to such special training that their lawful use may even result in actual injury to the person or damage to the property concerned, we can see the responsibility that falls on the dog handler and the colleagues involved in the training. In the present study, I will focus on the professional regulation of the liability regime.

Keywords: *service dog, use of service dogs, harm associated with the use of service dogs*

⁷ r. őrnagy, szakosztályvezető NKE Ludovika SE Rendészeti Kutyás Szakosztály, tanársegéd NKE Rendészettudományi Kar Nyomozáselméleti Tanszék, PhD hallgató PTE ÁJK Doktori Iskola, email: frigyer.laszlo@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/orcid-search/search?searchQuery=0000-0002-3507-3352>

⁸ police Major, Head of Department NKE Ludovika SE Law Enforcement Dog Section, Assistant Professor NKE Faculty of Police Sciences Department of Investigation Theory, PhD student PTE ÁJK Doctoral School, email: frigyer.laszlo@uni-nke.hu

dr. Gál Erika⁹

Terrorizmus és alapjogok kapcsolata

Absztrakt

Napjainkban senki sem kételkedik abban, hogy a terrorizmus és az elhárítása érdekében bevezetett állami intézkedések az emberek alapjogainak szabad gyakorlására kiemelt hatással bír. Kezdvé az elfogott terrorista emberi méltósághoz való jogán át egészen a terrorcselekmény helyszínén élő, tanuló, dolgozó emberek szabad mozgáshoz fűződő jogáig számos kapcsolódási pont világítható meg. A tanulmány célja a vonatkozó hazai és külföldi szakirodalom áttekintésén keresztül a terrorizmus által érintett alapjogok katalogizálása oly módon, hogy mindvégig az „átlagember” szemüvegén keresztül vizsgálja a témát. Tehát hogyan érinti, érintheti a hétköznapi emberét, ha akár a fokozódó terrorfenyegetettség, akár egy már bekövetkezett terrorcselekmény okán az állam a terrorizmus elleni küzdelem jegyében korlátozza alapjogainak gyakorlását. Az osztályozás további célja, hogy választ találjon arra a kérdésre, miként is lehet a biztonságot garantálni úgy, hogy ezek a jogok ne szenvedjenek indokolatlan és aránytalan sérelmet. Vajon milyen mértékben lehet korlátozni egyes alapjogokat a nemzetbiztonság vagy közbiztonság védelme érdekében? A tanulmányban a szerző azokból a magyar és nemzetközi szakirodalmakból nyújt áttekintést, amelyek a terrorizmus és az alapjogok kapcsolatát az állam általi korlátozhatóság oldaláról is vizsgálják.

Kulcsszavak: terrorizmus, terrorcselekmény, alapjogok, emberi jogok, korlátozás

Erika dr. Gál¹⁰

The relationship between terrorism and fundamental rights

Abstract

Nowadays, no one doubts that the measures taken by the state to counter-terrorism have a significant impact on the free practice of fundamental human rights. From the right to human dignity of an arrested terrorist to the right to free movement of people living, studying and working at the scene of a terrorist act, many points of connection can be illuminated. The aim of this study catalogues the fundamental rights affected by terrorism through a systematic review of the relevant Hungarian and foreign literature, examining the subject through the glasses of the “average person”. So how can it affect the ordinary person if the state restricts the practice of his fundamental rights in the fight against terrorism, either because of the growing threat of terrorism or an act of terrorism that has already taken place. A further aim of the classification is to find an answer to the question of how security can be guaranteed without undue and disproportionate violation of these rights. What extent can certain fundamental rights be restricted in order to protect national security or public safety? In this study, the author provides an overview of the Hungarian and international literature examining the relationship between terrorism and fundamental rights from the point of view of state limitability.

⁹ tanársegéd, r. őrnagy, Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Kar Közbiztonsági Tanszék, e-mail: gal.erika@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1676-0381>

¹⁰ assistant lecturer, police major, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Department of Public Safety, e-mail: gal.erika@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1676-0381>

Keywords: *terrorism, terrorist attack, fundamental rights, human rights, restriction*

Harmati Barbara¹¹

A forró pontok (hotspot) és az RTM elemzés integrálásának hatása az előrejelzés pontosságára és megbízhatóságára

Absztrakt

A bűncselekmények térbeli elhelyezkedése régóta szerepel kiemelt helyen a kriminológiai kutatásokban. Számos kutatás próbált választ adni arra a kérdésre, hogy mi az oka annak, hogy bizonyos helyek nagyobb valószínűséggel lesznek bűncselekmények helyszíne, mint mások. Harmati (2021)¹² három ilyen módszert hasonlított össze a 2015. december 1. és 2019. november 30. között Budapesten elkövetett testi sértések elemzése során: a (1) Kernel sűrűség alapú forró pontok (hotspot)-elemzést (KDE), ami a hagyományos forró pontok (hotspot) elemzés egy komplexebb változata. Majd (2) ugyanezen elemzést kiegészítette a bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő indexszel (HCHI)¹³. Végül pedig a (3) Kockázatterep modellezést (RTM), amely az elemzésbe bevonta a vizsgált területen található térbeli jellemzőket is. Az egyes módszerek megbízhatóságát pedig a Prediktív pontossági index (Predictive Accuracy Index, PAI)¹⁴ és a Visszavételi arány index (Recapture Rate Index, RRI)¹⁵ segítségével vizsgálta. A kutatás konklúziója volt, hogy jelentős különbségek találhatók az egyes módszerek között, mégpedig a KDE súllyal ellátott elemzése volt a legmegbízhatóbb, míg az RTM elemzés volt a legpontosabb. A jelen kutatás arra próbál választ adni, hogy mennyiben változik a két mérőszám értéke, akkor, amikor a különböző elemzési módszereket közösen alkalmazzuk. Mégpedig arra, hogy a korábbi (1) KDE elemzés, (2) KDE HCHI súllyal ellátott elemzés, (3) RTM elemzés, vagy pedig a (4) KDE és RTM integrált változata, vagy (5) KDE HCHI súllyal ellátott és RTM integrált változata a legalkalmasabb az ugyanezen időszakban elkövetett testi sértések valószínűségének előrejelzésére. A kutatás konklúziója, hogy az elemzési módszerek integrálása átlagosan növeli az elemzés megbízhatóságát.

Kulcsszavak: bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index (HCHI), hotspot elemzés (KDE), Kockázat-terep modellezés (RTM), bűncselekmények térbeli elemzése, módszertan

Barbara Harmati¹⁶

The influence of the integration of KDE hotspot and RTM analysis on the accuracy and reliability

Abstract

The spatial analysis of crimes has been a focal concern of criminologists. Numerous research have tried to answer the question of why some places are more likely to be the scene of crime than others. Harmati (2021)¹⁷ compared three analysis methods, when analysed the battery

¹¹ Ph.D., hallgató, Nemzeti Közszerzői Egyetem, Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: harmatib@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5749-0125>

¹² Harmati Barbara (2021): A forró pontok (hotspot) - és az RTM elemzés megbízhatóságának vizsgálata Budapesten. *Globális kérdések – Globális válaszok: Rendészettudomány a hallgatók szemével*. Magyar Rendészettudományi Társaság. 77-93 old.

¹³ Harmati Barbara (2020): A bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index. *Statisztikai Szemle*, 98. 9. szám. 1066-1081 old.

¹⁴ Chainey, Spencer, Tompson, Lisa, és Uhlig, Sebastian (2008): The Utility of Hotspot Mapping for Predicting Spatial Patterns of Crime. *Security Journal*, 21. 1-2. szám. 4-28 old.

¹⁵ Caplan, Joel M., Kennedy, Leslie W., és Piza, Eric L. (2013): Joint Utility of Event-Dependent and Environmental Crime Analysis Techniques for Violent Crime Forecasting. *Crime & Delinquency*, 59. 2. szám :243-70 old

¹⁶ Ph.D. student, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Doctoral School of Law Enforcement, e-mail: harmatib@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5749-0125>

¹⁷ Harmati Barbara (2021): A forró pontok (hotspot) - és az RTM elemzés megbízhatóságának vizsgálata

incidents that occurred between the 1st of December 2015 and 30th of November 2019: The (1) Kernel Density Estimation (KDE), which is a more complex version of the traditional hotspot analysis. The (2) harmspots using the Hungarian Crime Harm Index (HCHI)¹⁸, and finally, the (3) Risk Terrain Modeling (RTM), relies on criminogenic features of the physical environment to identify risky places. To compare the two methods, she used The Predictive Accuracy Index (PAI)¹⁹ and Recapture Rate Index (RRI)²⁰, which are assessing the accuracy of spatial methods in predicting crime location. The research showed that there are some differences in prediction performance between the tools, namely KDE using the HCHI was the more reliable, and RTM was the most accurate tool. The purpose of this study is to examine how the integration of different methods affects the value of the metrics. Whether the previous (1) KDE analysis, (2) KDE HCHI analysis, (3) RTM analysis, or the (4) integration of KDE and RTM, or the (5) integration KDE HCHI and RTM is the most suitable for predicting the likelihood of battery incidents. The result shows that the integration of analytical methods increases the reliability of the analysis.

Keywords: *Hungarian Crime Harm index, Kernel Density Estimation (KDE), Risk Terrain Modeling (RTM), spatial analysis of crime, methodology*

Budapesten. *Globális kérdések – Globális válaszok: Rendészettudomány a hallgatók szemével.* Magyar Rendészettudományi Társaság. 77-93 old.

¹⁸ Harmati Barbara (2020): A bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index. *Statistikai Szemle*, 98. 9. szám. 1066-1081 old.

¹⁹ Chainey, Spencer, Tompson, Lisa, és Uhlig, Sebastian (2008): The Utility of Hotspot Mapping for Predicting Spatial Patterns of Crime. *Security Journal*, 21. 1-2. szám. 4–28 old.

²⁰ Caplan, Joel M., Kennedy, Leslie W., és Piza, Eric L. (2013): Joint Utility of Event-Dependent and Environmental Crime Analysis Techniques for Violent Crime Forecasting. *Crime & Delinquency*, 59. 2. szám : 243–70 old

Harmati Barbara²¹

A COVID-19 első hullámának hatása a lopás és a testi sértés bűncselekmények térbeli eloszlására

Absztrakt

A tanulmány a Budapesten elkövetett lopás és testi sértés bűncselekmények térbeli eloszlását vizsgálja a COVID-19 járvány első hullámát megelőző, illetve az első hullám időszakában. A Budapesten elkövetett testi sértés bűncselekmények vizsgálata megállapította, hogy a Kernel sűrűség alapú forró pontok (hotspot)-elemzés (KDE), kiegészítve a bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő indexszel (HCHI) ²² egy megbízható elemzési módszer ezen tényállás térbeli eloszlásának vizsgálatára. Addig a legpontosabb valószínűségi előrejelzést, pedig a Kockázatterep modellezés (RTM) produkálta. ²³ Az utóbbi a térbeli eloszlás vizuális elemzésén és megjelenítésén kívül, eredményképp megadja, hogy mely térbeli jellemzők (pl.: ATM, buszmegálló, parkoló) azok, amelyek közelsége nagy valószínűséggel hatással van az adott bűncselekmény bekövetkezésének valószínűségére. A COVID-19 járvány első hullámának és emiatt hozott korlátozó intézkedések hatásának vizsgálata ezen két elemzési módszer segítségével fog történni. Elsőként vizsgálom a 2020 január 1. és 2020. augusztus 31 között, illetve az ezt megelőző év ugyanezen időszakában elkövetett testi sértés és lopás bűncselekmények térbeli elhelyezkedését, és annak lehetséges változásait. Másodsorban pedig a fent említett RTM elemzés segítségével, hogy történt-e változás a bűncselekményeket befolyásoló térbeli jellemzőkben. Az eredmények azt mutatják, hogy a járvány és a hozzá kapcsolódó korlátozó intézkedések hatással voltak a vizsgált bűncselekmények térbeli eloszlására.

Kulcsszavak: *bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index (HCHI), hotspot elemzés (KDE), Kockázat-terep modellezés (RTM), bűncselekmények térbeli elemzése, COVID-19*

Barbara Harmati²⁴

Impact of the first wave of COVID-19 on the spatial distribution of theft and battery offenses

Abstract

The study examines the spatial distribution of theft and battery offenses that occurred in Budapest, the period before and during the first wave of the COVID-19 pandemic. The analysis of the battery incidents committed in Budapest found that the Kernel Density Estimation (KDE) using the Hungarian Crime Harm Index (HCHI) ²⁵ is a reliable method to examine the spatial distribution of these incidents. While the Risk Terrain Modeling (RTM) produced the most accurate forecast. ²⁶ The method relies on the criminogenic features of the physical environment

²¹ Ph.D., hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: harmatib@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5749-0125>

²² Harmati Barbara (2020): A bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index. *Statisztikai Szemle*, 98. 9. szám. 1066-1081 old.

²³ Harmati Barbara (2021): A forró pontok (hotspot) - és az RTM elemzés megbízhatóságának vizsgálata Budapesten. *Globális kérdések – Globális válaszok: Rendészettudomány a hallgatók szemével*. Magyar Rendészettudományi Társaság. 77-93 old.

²⁴ Ph.D. student, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Doctoral School of Law Enforcement, e-mail: harmatib@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5749-0125>

²⁵ Harmati Barbara (2020): A bűncselekmények okozta sérelmet számszerűsítő index. *Statisztikai Szemle*, 98. 9. szám. 1066-1081 old.

²⁶ Harmati Barbara (2021): A forró pontok (hotspot) - és az RTM elemzés megbízhatóságának vizsgálata

(for example ATMs, bus stops, park houses) to identify risky places, also the criminogenic features that are associated with the given type of crime. The impact of the first wave of the COVID-19 epidemic and the connecting restrictive measures will be examined using these two spatial analysis methods. First, I will analyze the spatial distribution of theft and battery offenses committed between 1st of January 2020 and 31st of August 2020, and in the same time period of the previous year. Secondly, using the RTM method I will analyze how the criminogenic features – risk factors – changed between the two years. The result shows that the pandemic and the related restrictive measures had an impact on the spatial distribution of theft and battery incidents.

Keywords: *Hungarian Crime Harm index, Kernel Density Estimation (KDE), Risk Terrain Modeling (RTM), spatial analysis of crime, COVID-19*

A fogvatartotti munkáltatást érintő nemzetközi egyezmények és irányelvek

Absztrakt

A fogvatartotti munkáltatásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó nemzetközi dokumentumok köre alapvetően két nagyobb csoportra bontható. Egyrészt meg kell említeni a rabszolgaság, kényszer- és kötelező munka tilalmát, valamint a kínzás tilalmát magában foglaló nemzetközi emberi jogi egyezményeket, másrészt pedig szükséges kitérni a második világháborút követően létrejött nemzetközi büntetés-végrehajtási irányelveket és ajánlásokat megfogalmazó dokumentumokra. A tanulmányban a fogvatartotti munkáltatás szempontjából relevanciával bíró nemzetközi források közül az alábbiak ismertetésére térek ki: (1) a Nemzetközi Munkügyi Szervezet 29. számú Egyezménye, (2) a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, (3) az ENSZ Kínzás elleni Egyezménye és annak Kiegészítő Jegyzőkönyve, (4) a Kínzás Elleni Európai Egyezmény, (5) az Emberi Jogok Európai Egyezménye, (6) az ENSZ Standard Minimum Szabályai (Nelson Mandela Szabályok), valamint (7) az Európai Börtönszabályok.

Kulcsszavak: fogvatartotti munkáltatás, nemzetközi egyezmények, nemzetközi irányelvek, minimum standardok

International conventions and guidelines concerning the employment of prisoners

Abstract

The range of international legal instruments containing provisions regarding prison labour can be divided into two major groups. On the one hand, mention should be made of the international and regional human rights conventions on the prohibition of slavery, forced or compulsory labour and also on the prohibition of torture. On the other hand, there are the international penal guidelines and recommendations introduced in the aftermath of World War to orientate international penal practices. Among the international sources relevant to the study of prison labour, in this paper the following instruments will be covered: (1) Convention Nr. 29 of the International Labour Organization (2) the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR), (3) the UN Convention against Torture and its Optional Protocol (OPCAT), (4) the European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, (5) the European Convention on Human Rights (ECHR), (6) the UN Standard Minimum Rules (Nelson Mandela Rules), and (7) the European Prison Rules.

Keywords: prison labour, international conventions, international guidelines, standard minimum rules

²⁷ Doktorjelölt, Nemzeti Közszeológálati Egyetem, Rendészettudományi Doktori Iskola; Egyetemi tanárségéd, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudomány Kar, Kriminológia Tanszék, e-mail: ivanicszs@elte.ajk.hu. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6638-0582>

²⁸ Ph.D. candidate Doctoral School of Law Enforcement, University of Public Service; Assistant lecturer, ELTE University (Budapest), Faculty of Law, Department of Criminology. e-mail: ivanicszs@elte.ajk.hu. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6638-0582>

Mátés Gábor²⁹

A magyar közterületi szolgálatot ellátó rendőrök intézkedéstaktikai énképének és gondolatainak vizsgálata.

Absztrakt

Dolgozatomban a magyar rendőr járőrökkel és körzeti megbízottakkal készített kérdőíves kutatásom eredményeit mutatom be. Elsősorban a véleményükre és gondolataikra voltam kíváncsi a saját és társaik intézkedéstaktikai képességéről, valamint felmértem az igényeiket, melyeket a fejlődésükhöz szükségesnek tartanak. Felmérésemben 70 rendőr vett részt az ország minden részéről. Ha vizsgálódásom az alanyok számát tekintve nem is reprezentatív, gondolatébresztésre mindenképpen alkalmas lehet. Kutatásomból kiderül, hogy a rendőr járőrök és körzeti megbízottak nem ismerik kellő mértékben az intézkedéstaktika elemeit, ezáltal valós képet sem tudnak alkotni saját képességeikről, ugyanakkor szinte mindegyikük igényelné a fejlődést. Jelentős részük hasztalannak érzi az intézkedéstaktikai oktatást és továbbképzéseket, és rengeteg igény mutatkozik a részükről ezeken a területeken. Véleményem szerint a rendőrök intézkedéstaktikai oktatása és továbbképzése komoly reformokra szorul.

Kulcsszavak: *intézkedéstaktika, járőr, körzeti megbízott, oktatás, továbbképzés, énkép*

Gabor Mates³⁰

Examination of the action tactical self-image and thoughts of the hungarian police officers.

Abstract

In my dissertation I present the results of my questionnaire research with hungarian police patrols and district commissioners. I was primarily interested in their opinions and thoughts on their own and their peers police tactics ability, and I assessed the needs they deem necessary for their development. My survey involved 70 police officers from all over the country. If my research is not representative in terms of the number of subjects, it may be suitable for thought-provoking. My research shows that police patrols and district commissioners do not know enough about the elements of police tactics, so they cannot form a real picture of their own abilities, however, almost all of them would require development. A significant proportion of them feel that police tactical education and training is useless, and there is a great deal of demand on their part in these areas. In my opinion, the tactical education and training of police officers needs serious reforms.

Keywords: *police tactics, patrol, district commissioner, education, further training, self-image*

²⁹Készenlétes nyomozó, r. százados, doktorandusz, Rendészettudományi Doktori Iskola, email: mates10g@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2282-8696>

³⁰Standby Detective, r. Captain, PhD student, Doctoral School of Law Enforcement, email: mates10g@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2282-8696>

Magyarország részvétele az EU Rendőri és Civil Szolgálatok Képzési Programban.

Absztrakt

Jelen korunk biztonsági kihívásait csak akkor tudjuk hatékonyan kezelni, ha a nemzeti rendőrségek, rendvédelmi szervek műveleti szinten is képesek eredményesen együttműködni. Az Európai Unió tagországai, a különböző háborús válságzónákból kiinduló, növekvő migráció, a kontinenst fenyegető terrorizmus, szervezett bűnözés erősödése elleni hatékony fellépés érdekében a katonai erők mellett egyre több rendvédelmi és civil szakembert vezényelnek nemzetközi válságkezelési és békefenntartó feladatokra. A nemzetközi válságkezelési feladatok eredményes végrehajtása érdekében szükséges a vezényelt rendvédelmi és civil szakértők megfelelő felkészítése. Az Unió az egységes felkészítés érdekében hozta létre 2008-ban az EU Rendőri Erők Képzési Programot (European Union Police Force Training Program-EUPFT), ami mára az EU Rendőri és Civil Szolgálatok Képzési Programmá (European Union Police and Civilian Services Training Program, továbbiakban: EUPCST) „nőtte” ki magát. A rendőrség a programhoz 2019-ben csatlakozott. Az EUPCST képzéseken a válságzónákban hasznosítható tudás, készségek és képességek fejlesztése mellett olyan szakmai ismereteket is kapnak a résztvevők, amelyek a hazai szolgálati feladatok ellátása során is hasznosíthatók. Ezen túlmenően a programon belül lehetőség van az egymástól való tanulásra, szakmai tapasztalatok megosztására, egymás eljárásainak megismerésére.

Kulcsszavak: képzés, válságkezelés, nemzetközi együttműködés, tapasztalatok megosztása

Hungary's participation in the EU Police and Civilian Services Training Program.

Abstract

We can only deal effectively with global security challenges and international crises if the various national police and law enforcement agencies are able to work together effectively at the operational level. In addition to military forces, the member states of the European Union are deploying more and more law enforcement and civilian personnel for international crisis management and peacekeeping missions. Through this activity the EU can take effective actions against increasing migration coming from various crisis areas, terrorism threatening the continent and the rise of organized crime. In order to carry out international crisis management tasks effectively, it is necessary to adequately train the law enforcement and civilian experts, who are deployed in different crisis management missions. To ensure these, the Union established the European Union Police Force Training Program (EUPFT) in 2008, which is now the European Union Police and Civilian Services Training Program (EUPCST). Hungary joined the program in 2019. In addition to the knowledge that can be used in different crisis areas, it also can be utilized as the participants are performing law enforcement tasks at home.

³¹ Doktorandusz, r. alezredes, tanársegéd Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Kar Határrendészeti Tanszék, e-mail: NemethG@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-6370-0448>

³² Ph.D student, police lieutenant colonel, assistant lecturer, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Department of Border Policing, e-mail: NemethG@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-6370-0448>

Within the program, it is possible to learn from each other, share professional experience, and learn about each other's procedures.

Keywords: *training, crisis management, international cooperation, experience sharing*

A regionális katasztrófavédelem főbb elméleti kérdései

Absztrakt

Jelen tanulmány sorra veszi a regionális katasztrófavédelmi együttműködés fontosabb elméleti kérdéseit – többek között a katasztrófavédelem környezetbiztonsági dimenzióját, a katasztrófák nemzetközivé, illetve regionálissá válását, valamint a veszélyhelyzet-kezelési együttműködésben részt vevő aktorokat. A vizsgálat során részletezi a biztonsági tanulmányok releváns megállapításait, a nemzetközi kapcsolatokban alkalmazott fontosabb regionalizmuselméleteket, majd a két terület keresztmetszetében elhelyezi a regionális katasztrófavédelem elméleti keretrendszerét. A tanulmány legfontosabb megállapítása szerint a regionális katasztrófavédelem egy olyan, számos aktossal rendelkező nemzetközi katasztrófavédelmi együttműködés, amelyben az érintett államok egy természeti, társadalmi vagy környezeti értelemben vett homogén régióhoz tartoznak. Különböző háttérintézményeik és katasztrófaveszélyeztetettségi, menedzselési vagy kulturális jellegük ellenére közösen, céljaikat és módszereiket összehangolva vesznek részt a területükön bekövetkező veszélyhelyzetek kezelésében.

Kulcsszavak: regionalizmus, katasztrófavédelem, biztonság, környezet

Some theoretical questions of regional disaster management

Abstract

The present study highlights the most important theoretical issues in regional disaster management—inter alia the environmental security dimension of disaster management, the internationalization and regionalization of disasters, and the actors involved in emergency management cooperation. The research details the relevant theorems of security studies, the main theories of regionalism applied in international relations, and then explores the theoretical framework of regional disaster management at the cross-section of the two areas. The main finding of the study is that regional disaster management is a multi-actor international disaster management cooperation in which the states concerned belong to a homogeneous region in a natural, social or environmental sense. Despite their different background institutions and their risk perception, management or culture, they are jointly involved in the management of emergencies in their territory, coordinating their objectives and methods.

Keywords: regionalism, disaster management, security, environment

³³ doktorjelölt, Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: papp.bend@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8905-8361>

³⁴ Ph.D. Candidate, University of Public Service Doctoral School of Police Science and Law Enforcement, e-mail: papp.bend@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8905-8361>

Röntgendiffrakciós fázisanalítika alkalmazási lehetőségei a forenzikus geológiai vizsgálatokban

Absztrakt

A röntgendiffrakciós fázisanalítika (XRD) a kristályos anyagok vizsgálatának egyik alapvető módszere, amelynek legfőbb alkalmazási területei az ásvány- kőzettanhoz, valamint a gyógyszer- és cementiparhoz kötődnek. A forenzikus geológiai vizsgálatok egyik kulcskérdése a vizsgálatra szánt anyagok (leggyakrabban talajminták és -maradványok) ásványos összetételének kvalitatív és kvantitatív meghatározása. A talajminták 63 µm-nél nagyobb szemcseméretű ásványos alkotóinak vizsgálata optikai mikroszkópos módszerekkel történik, azonban ezek a vizsgálatok időigényesek és az esetek egy részében nem szolgáltatnak kielégítő eredményt. A röntgendiffrakció alkalmazásával azonban nem csak a nagyobb szemcseméretű anyagrészeket ásványos összetétele határozható meg egzakt módon, hanem a kisebb – optikai mikroszkóp alatt már nem vizsgálható – 0,02 mm-nél kisebb szemcseméretű, ún. agyag-kőzetliszt frakciók ásványos összetétele is meghatározható. Ezen vizsgálatok speciális felhasználási területei közül kiemelendő az elhamvasztott emberi maradványok azonosítása, amely – a hamvasztásos temetkezések nagy száma és az ezzel kapcsolatos visszaélési lehetőségek okán – nagy kriminalisztikai jelentőséggel bír. Jelen tanulmány a Nemzeti Szakértői és Kutató Központban, 2022 I. negyedévében üzembe helyezett röntgendiffraktométer alkalmazási lehetőségeinek bemutatását szolgálja a forenzikus geológia szemszögéből, a vonatkozó szakirodalom áttekintése alapján.

Kulcsszavak: forenzikus geológia, röntgendiffrakció, ásvány, talaj, hamvasztás

Applications of X-ray diffraction analysis in forensic geological examinations

Abstract

The X-ray diffraction (XRD) is a basic analytical method for crystalline materials, mainly used in the pharmaceutical and cement industry and also in earth science research. Forensic geology is focused on the analysis of geological materials (usually soils and soil traces), where defining the qualitative and quantitative mineral composition of the soils are necessary. Mineral fragments whose diameter is bigger than 63 µm, can be examined using optical microscopy, although this analytical method is time consuming and has some kind of uncertainty, caused by subjective factors. Using X-ray diffraction, the qualitative and quantitative mineral composition can be examined, also in the clay-silt grain size fraction. From the forensic point of view, the X-ray diffraction is a powerful tool to identify cremated human remains, which is more important with the rising number of cremation burials. This review paper is a comprehensive summary of the applications of X-ray diffraction in forensic geosciences.

Keywords: forensic geology, X-ray diffraction, mineral, soil, cremation

³⁵ MSc.; igazságügyi geológus szakértő jelölt, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ, Fizikai és Kémiai Szakértői Intézet, e-mail: stadlert@nszkk.gov.hu

³⁶ MSc., forensic geologist candidate, Hungarian Institute for Forensic Sciences, Department of Physics and Chemistry, e-mail: stadlert@nszkk.gov.hu

IDEGEN NYELVŰ SZEKCIÓ

**The tasks of the Defence Forces and the Hungarian Police in the organisation of services
in the performance of joint border protection tasks from a managerial perspective.
Together, Jointly, for the Homeland**

Abstract

In my dissertation I examined, the organization of an extremely important newly organised border control service from the managerial point of view, which not just effects the life of Hungarian citizens but also serves as protection for the outer borders of the European Union. As a result of illegal immigration the existing border control system failed to be sufficiently effective so a new type of border control system has to be organised by the Hungarian Police in cooperation with the Hungarian Defense Forces. In my thesis I compared the basic organisational differences between the two armed entities in relation to traditional national tasks and during tasks related to border control. In my dissertation, I elaborated the collected scientific results through a qualitative method, through a preliminary ten point interview, and by analyzing existing studies, laws, regulations and comparing these results. During my study I examined three main hypotheses. Due to the sensitive nature of the topic, the precise selection of interviewees has become a major consideration in order to provide the most objective results possible in terms of quality. I have made a number of proposals at the command and organisational level to make cooperation between the Hungarian Police and the Hungarian Defence Forces more efficient and smooth in joint border policing tasks. At the end of my thesis, I would like to present the structure of a new type of border protection system that I have envisioned.

Keywords: *Defence Forces, Hungarian Police, migration, security, border protection, joint task, Research, hybrid border protection*

³⁷ staff sergeant, HUN-A, 3.rd Nato Signal Battalion, DCM-E Hungary, Supply Section Technician

³⁸ Ph.D. police major, assistant professor, University of Public Service Faculty of Law Enforcement Department of Law Enforcement Management Theory, e-mail: kovacs.istvan@uni-nke.hu, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7210-1981>

Magyar Rendészettudományi Társaság

**Budapest
2022.**